

A hely

Az ember életének egyik legmeghatározóbb részét képezi a környezete, az a környezet, ahol életének első éveit, fiatalságát tölti.

Családunk a kerület egyik legszebb részén, az Ördög-árok partján lakott a 29-es busz végállomása mellett egy kétemeletes házban. A kertkapun belépve a lakóház bejárataig tartó útszakaszt mindkét oldalon díszsövény szegélyezte. Az erkélyre kilépve közvetlenül az udvar virágoskertjének, - távolabb – a patak partján túl, szemben az öreg fasor gyönyörű látványa, amely különlegesen friss, tiszta és jó illattal tudatta a zöldövezet jelenlétét. Vasárnap délutánonként gyakran tettünk nagy sétákat itt, ahol ősszel a természet által színesre festett falevelek és a lehullott vadgesztenyék övezték a sétánkat. Kisgyermek korunkban sokat játszottunk a kert hátsó udvarrészén. Akkoriban nem volt sok játékunk, de a természet adta végtelen lehetőséget sikerült jól kihasználni. A kavicsokat, ágakat, faleveleket, terményeket összegyűjtve a homokozóban építőelemként és díszítőelemként is felhasználtuk pl. a vár készítésében. Így mindent amit kigondoltunk eljátszhattunk, el is játszottuk a játékhoz szükséges eszközök könnyedén történő előteremtésével. A gyenge autóforgalom lehetővé tette, hogy csapatokba verődve a szomszédos széles utcában labdajátékokat játszhassunk. Az útestre tégladarabokkal rajzoltuk fel a pálya vonalakat a mindent eldöntő meccsekhez. Az udvar hátsó kertkapuján kilépve a ház alagsorában működött egy kis KÖZÉRT alapvető élelmiszereket, tisztasági szereket árulva. Gyakran jártunk ide vásárolni. Ez gyorsan megtanította nekünk a vásárlás társadalmi szokásrendszerét, a pénz használatát, - értékét. Az eladók türelmesen foglalkoztak velünk, sok olyan dolgot megtanítottak, amit az osztályteremben nem szívesen tanultunk volna meg, a szemléltetés hiányában. Rámutattak a súlymértékek összefüggéseire és minden olyan fontos dologra ,amit a vásárlással összefüggésben tudnunk kell. Ez a KÖZÉRT mindig tele volt egy osztályra való vidám gyerekekkel, akik szívesen vártak egymásra, amíg sorra nem kerültek, mert az eladók mindenkinek szeretettel és türelemmel magyaráztak és ellenőrizték a megértés mértékét. Rendszeresen előfordult, hogy esténként a KÖZÉRT zárás idejének órájában az üzletvezetőt a családja próbálta kiszabadítani a gyerekek által közrefogott gyűrűből, akik csak hálával telve köszönetet mondtak minden este neki és az eladóknak.

Kisiskolás korunkban az 56-os villamossal jártunk iskolába. A villamosok két kocsival, mindkét oldalon nyitott peronnal, és azt záródóan felhúzzható rácsos vasajtóval közlekedtek. A peront elhúzzható ajtó választotta el az utastértől. A kalauz minden újonnan felszálló utastól elkérte a jegyet. Nekünk heti bérletünk volt, amellyel hétfőtől péntekig naponta kétszer lehetett utazni és ennek idejét lyukasztással jelezte. Amikor a fel, -leszállással végeztek az utasok, a kalauz egy bőrszíj meghúzásával csengett, jelezve a vezetőnek, hogy mehet tovább. A Kelemen L. utcánál szálltunk fel (Versec u., Nagy-híd, Vadaskerti út) és a harmadik megállónál kellett leszállnunk. A síneken keresztül

menve meredeken felfelé a Vadaskerti úton gyalogolva értük el a Vöröshadsereg útján lévő iskola bejáratát. Szerettünk ebbe az iskolába járni. Az osztálytermekben szénfűtéses vaskályhákkal fűtöttek télen. Nem volt meleg, gyakran üldögéltünk vastag pulóverekben, kabátokban. Az iskolának hatalmas udvara volt nagy gesztenyefákkal és néhány udvari játékkal. Minden óraközi szünetben kötelező volt az udvaron tartózkodni, amit mindig nagyon vártunk, mert többnyire valamilyen élvezetes közösségi játékot szerveztek a tanárok. Osztályunk hamarosan igazi közösséggé kovácsolódott, a tanárokat pedig tiszteltük és szerettük, hiszen az órákon igyekeztek nagy türelemmel, hozzáértéssel, játékosan tanítani megszegyenítés nélkül. A rajzórát, az ének órát ugyanúgy szerettük, mint az olvasás,-írás vagy számtan órát. A betűvetést nehéz volt elsajátítani, de sosem veszítettük el a türelmünket az újságfüzet gyakorló oldalain, ahol postairónnal a kezünkben nagy méretben tanultuk először a vonalelemeket majd azt követően a betűket átírni, majd önállóan vázolni a betűméretek és a vonaltávolságok fokozatos csökkentése mellett. Én korán megtanultam olvasni, de mégsem unatkoztam ezeken az órákon, számtalan egyéni feladatot kaptam önálló megoldásra, majd az óra végén általam választott mese hangos felolvasásával zártunk. Mindig szívesen és nagy szorgalommal foglalkoztunk az iskolai feladatokkal, tettük ezt azért mert tanárainktól sosem kaptunk elmarasztalást, megszegyenítést vagy elégedetlenséget. A dicséretekkel, a pozitívumok kiemelésével sarkalltak bennünket az eredményes tanulásra.

Később felnőtt koromban az oktatásnak ezt a fajta módszerét alkalmaztam én is a mozgássérült gyermekek oktatása-nevelése során. Az első osztályomban tizenkét mozgássérült gyermeket tanítottam. Naponta 6-8 órát töltöttem velük és szinte minden hétvégét, de az együtt töltött idő minden percét kihasználva igyekeztem olyan oktatási játékokat kitalálni, amelyek élvezetesek, gondolkodtatásra késztetően ismeretnyújtóak vagy az addig tanultak ismételtesre szolgáltak. A vonalelemek, a betűk formálásának megtanulására én is az újságfüzet használatát választottam számukra az előzetesen finom motorikát fejlesztő eszköz használat után. Az első félév végére a tizenkét gyermekem közül tíz képes volt folyamatos olvasásra, folyamatos zsinórírással diktálás alapján írni.

Hány év távlatából történt mindez? Még kimondani is sok. Azóta már nem azon az útvonalon jár az 56-os villamos, megváltoztak az utcanevek is, a környék beépült, új épületek nőttek ki gomba módra a földből, a környezet átalakult. A mai felgyorsult világunkban, a fejlett urbanizáció korában megszűnt a zöldövezet, a kommunikáció is korlátozott akár az azonos korosztályú gyerekek, fiatalok körében, akár az egy lakásban élő több generációs családtagok tekintetében. Mindenki siet, az időhátrányokból adódóan nincs idő arra, hogy egymást türelmesen meghallgassák az emberek, vagy arra, hogy a családban felnövő gyerekekre odafigyeljenek. Az urbanizáció, a technika fejlődése következtében az emberek elszigetelődnek egymástól. A számítógépek, az okostelefonok és a laptopok világában élve az Internet használatában és a facebook világába merülten élünk.

Hol van ma már az a boldog gyermekkor, az önfeledt játék a gesztenyével a színes falevelekkel, az érdekes kavicsokkal? Ma már a kreativitást is talán külön tanítani kell mert mindent készen megkap a gyermek, a robotok világában élve elfelejtődnek az igazi értékek.

Idestova negyven éve élek a tizenharmadik kerületben. Ha lehetőségeim engednék a hely, a környezet vonzáskörében élve szívesen visszaköltöznék az emberi életet alakító, formáló és meghatározó környezetbe azonban a változások az ottlétemkor már újszerű benyomásokkal és érzésekkel töltenének el a mai korszerű világ igényeihez igazodva. A felhőtlen boldog és önfeledt gyermeki,- ifjúsági évek visszahozhatatlanul elszálltak.